

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет сценічного мистецтва
Кафедра майстерності актора

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ У СЦЕНІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ»

Галузь знань - 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність - 026 «Сценічне мистецтво»

освітньо-професійні програми: Режисура шоу та арт-проектів
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Харків, 2024

Силабус склала:

Антоніна КІКОТЬ, доктор культурології, професор, професор кафедри майстерності актора Харківської державної академії культури

Мова навчання – українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри майстерності актора

Протокол № 2 від 27 серпня 2024 р

В.о. завідувача кафедри майстерності актора Віталій МІЗЯК

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри майстерності актора

Протокол № 8 від 11 листопада 2024 р

Завідувач кафедри майстерності актора Віталій МІЗЯК

Силабус затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

Зміни до силубусу затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва

Протокол № 4 від 28 листопада 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва дисципліни	Методи дослідження проблематики у сценічному мистецтві
Викладач	 <p>Кікоть Антоніна Андріївна Авторський профіль: Antonina_kikot@xdak.ukr.education</p>
Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	Antonina_kikot@xdak.ukr.education Ankikot13@gmail.com +380099 194 44 29
Контактний телефон та e-mail викладача	Antonina_kikot@xdak.ukr.education 099 194 44 29
Інформації про консультації / дні занять	у зручний для здобувачів час за узгодженням з викладачем.
Логіка вивчення	<p>Пререквізити: Навчальна дисципліна «Методи дослідження проблематики у сценічному мистецтві» є обов'язковою в межах навчального плану для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Сценічне мистецтво», пов'язана з іншими дисциплінами циклу: «Режисурою шоу та арт-проектів», «Історія театру», «Курсова робота з режисури масових свят»,</p> <p>Постреквізити: Навчальна дисципліна «Методи дослідження проблематики у сценічному мистецтві» посилює світоглядну та професійну підготовку магістрів зі сценічного мистецтва. Набуті знання з ОК є науковим підґрунтям для написання Пояснювальної записки до творчого проекту..</p>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальний курс «Методи дослідження проблематики у сценічному мистецтві» продовжує підготовку для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітня програма: Режисура шоу та артпроектів.

Зміст курсу «Методи дослідження проблематики у сценічному мистецтві» складається з розуміння актуальних проблем художньо-творчих процесів у сценічному мистецтві та визначення методів дослідження.

3. МЕТА КУРСУ

Мета навчальної дисципліни – засвоєння теоретичних і практичних основ наукового дослідження за фаховим напрямом «Сценічне мистецтво».

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.

СК11. Здатність до спілкування з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій.

СК14. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПРН11. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.

ПРН14. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН15. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури і мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу.

ПРН18. Знати основні закони психології творчості.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	‘обов’язкова компонента	
Формат курсу	денна /заочна форма навчання, 7 семестр	
Обсяг курсу	кількість кредитів – 3.0	
	денна	заочна
	загальна кількість годин	
	90	
	аудиторних	
	30	10
	лекційні	
	30	10
Технічне і програмне забезпечення /обладнання	самостійна робота	
	60	80
	Переносна мультимедійна система: Проектор ViewSonic VS13870 2015 р. Колонки Sven BF21R 2015 р. Переносний екран. Ноутбук Lenovo ThinkPad T480S (введення у експлуатацію – 2022 р.). Програмне забезпечення: Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71 , Libre Office 24.8.2, Open Office 4.1.15, PDF XChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування). Проектор мультимедійний Ben QMX808 ST, інтерактивна дошка Tecno WC (введення у експлуатацію – 2020 р.). Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.	
	Форми, види навчальних занять та методи навчання	
	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи	
	Види: лекції /	
	Методи: проблемне викладання, пошуковий, дослідницький.	

Поточний контроль	усне і письмове опитування, якість виконання завдань для самостійної роботи здобувачів.
Підсумковий контроль	Залік
Політика курсу*	<p>Умовами опанування навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● систематичне виконання усіх поставлених завдань; ● дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); ● дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); ● запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf ● невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) ● визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Усього	У тому числі			усього	У тому числі		
		л	пр	сам.р.		л.	пр	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ I. Актуальні проблеми художньо-творчих процесів у сценічному мистецтві								
Тема 1. Вступ. Основні поняття предмету	10	4	-	6	10	1	-	9
Тема 2. Стилїстика і напрями у сценічному мистецтві	8	2	-	6	8	1	-	7
Тема 3. Домінуючі проблеми сучасних художньо-творчих процесів	10	4	-	6	10	1	-	9
Тема 4. Жанрова поліфонія у постмодерному театрі.	8	2	-	6	8	1	-	7
Тема 5. Український театр у контексті світового сценічного мистецтва	8	2	-	6	8	1	-	7
<i>Разом за розділом I</i>	<i>44</i>	<i>14</i>	<i>-</i>	<i>30</i>	<i>44</i>	<i>5</i>	<i>-</i>	<i>39</i>
Розділ II. Методи дослідження								
Тема 6. Основи академічної доброчесності	10	4	-	6	10	1	-	9
Тема 7. Методи дослідження в контексті мистецтвознавчого підходу	10	4	-	6	10	1	-	9
Тема 8. Робота з джерельною базою, види наукових джерел, форми викладу наукових матеріалів	10	4	-	6	10	1	-	9
Тема 9. Методи аналізу сценічного твору і творчості автора	8	2	-	6	8	1	-	7
Тема 10. Компаративний метод дослідження сучасного сценічного мистецтва	8	2	-	6	8	1	-	7
<i>Разом за розділом II</i>	<i>46</i>	<i>16</i>	<i>-</i>	<i>30</i>	<i>46</i>	<i>5</i>	<i>-</i>	<i>41</i>
Усього годин	90	30	-	60	90	10	-	80

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

усне/письмове опитування - 10 балів – 5 тем по 2 бали;
 доповідь на занятті - 20 балів - 4 тем по 5 балів;
 виконання самостійної роботи – 40 балів - 10 тем по 4 бали;
 Підсумковий контроль (залік) – максимально 30 балів;
Усього: 100 балів

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточна успішність										Залік	Всього
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
4	6	9	9	9	9	6	6	6	6	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		ЗАЛІК	
90 – 100	A	Зараховано	
82-89	B	Зараховано	
74-81	C	Зараховано	
64-73	D	Зараховано	
60-63	E	Зараховано	
35-59	FX	Незараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

9. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ДОПОВІДІ

Теми	Максимальна кількість балів
Тема 3. Домінуючі проблеми сучасних художньо-творчих процесів	5
Тема 4. Жанрова поліфонія у постмодерному театрі.	5
Тема 5. Український театр у контексті світового сценічного мистецтва	5
Тема 6. Основи академічної доброчесності	5

10. ТЕМИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва	Кількість балів, які може отримати здобувач
1	Характерні риси і функції науки. Мистецтвознавство	4
2	Перформативні процеси в сценічному мистецтві	4
3	Проблематика сценічного мистецтва на сучасному етапі розвитку в Україні	4
4	Стильова і жанрова різноманітність сценічного твору	4
5	Мистецько-театральний аспект у взаємовпливах війна-театр	4
6	Поняття академічної доброчесності	4
7	Методи в руслі мистецтвознавчого підходу: біографічний, семіотичний, стилістичного аналізу, метод реконструкції.	4
8	Театральна рецензія	4
9	Аналіз актуального художнього досвіду творчості автора	4
10	Загальнонаукові методи дослідження у сценічному мистецтві	4

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЗАЛІКОВОГО ТЕСТУВАННЯ

1. Актуальність, обґрунтування вибору теми наукового дослідження.
2. Категоріальний апарат наукового дослідження.
3. Характеристика основних форм викладу наукових матеріалів.
4. Типи аналізу наукової літератури.

5. Сфера застосування основних положень, рекомендацій та висновків проведеного наукового дослідження.
6. Публікація наукових статей у фахових виданнях мистецтвознавчого або культурологічного спрямування.
7. Джерельна база та історіографія наукового дослідження.
8. Наукові підходи.
9. Методи наукового дослідження в руслі культурологічного підходу.
10. Методи наукового дослідження в руслі мистецтвознавчого підходу.
11. Загальнонаукові методи наукового дослідження.
12. Поняття предмету і об'єкту наукового дослідження.
13. Поняття наукової новизни наукового дослідження.
14. Наукові концепції, поняття, терміни.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Обов'язкова

1. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття. У 2 т. Т. 2. М–Я : енциклопедія. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2010. 256 с.
2. Бойко О. С. Компаративний метод дослідження сучасного сценічного мистецтва. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2021. С. 156-163.
3. Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження: Авторський підручник. К.- Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф». 2006. 308 с.
4. Основи наукових досліджень: навч. посіб./ за заг. ред. Т.В.Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
5. Погребняк Г. П. Сцена як обшир мистецьких розвідок режисера-автора. Частина 1. Райнер Вернер Фасбіндер: сценічно-екранні експерименти. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. 2021. Вип. 40. С. 184-190.
6. Сценічне мистецтво: домінуючі проблеми художньо-творчих процесів: матеріали Всеукраїнської наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та магістрантів. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2021. 199 с.
7. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія. К. : НАКККіМ, 2012. 320 с.
8. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. ХГАК.- 6-те вид., перероб і доп.- К. : Знання, 2008.- 310 с. Бібліогр. с. 306-310.
9. Яців Р. Методологічний інструментарій сучасного мистецтвознавства: від описовості до розкриття смислів // “А...Z art”. 2009. № 1. Львів : КВК «Львівський палац мистецтв». С. 8-9.

Додаткова

10. Алішер А. В. Мистецтвознавча динаміка театральної сценографії. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2021. № 2. С. 170-175.
11. Зінченко В.П. Методологія і методи наукових досліджень : навчальний посібник / О.М. Лівінський, О.І. Курок, В.М. Гридякін, В.П. Зінченко. Глухів, РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. 174 с.
12. Тушева В.В. Зміни парадигми наукової діяльності у контексті мистецької освіти / В.В. Тушева // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки / ред. кол.: В.Ф. Черкасов, В.В. Радул, Н.С. Савченко та ін. — Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. Вип. 176. С. 33–39.
13. Клековкін О.Ю. Мистецтво: Методологія дослідження. Методичний посібник. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Київ: Фенікс, 2017. 144 с.
14. Опанасюк О.П. Іntenціональність у просторі культури: мистецтвознавчий, культурологічний та філософський аспекти : монографія. 3-є видання, виправлене. К. : Освіта України, 2020. 472 с.

15. Шариков Д. І. Мистецтвознавчі дисципліни в науково-дослідному процесі в Україні // Міжнародний науковий журнал «Науковий огляд». Серія «Мистецтвознавство». – К. : Центр міжнародного та наукового співробітництва «ТК Меганом». 2014. № 6 (7). С. 175–183.
16. Еко Умберто. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / Пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль. Мандрівець. 2007. 224 с.
17. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Е. Вінквіста та В. Е. Тейлора; пер. з англ. Київ : Вид-во Соломії Павличко. 2003.
18. Ясь О. Цивілізаційні дискурси світової та української історіографії : монографія. Наук. ред. О. О. Салати. Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2017. 288 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>
2. Бібліотека Харківської державної академії культури Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>